

Yaygın Eğitim Kurslarına Katılan Kursiyerlerin Resim Yapmaya İlişkin Metaforik Algıları *Metaphorical Perceptions of Participants to Non-formal Training Courses on Drawing*

Sevil BÜYÜKALAN FİLİZ¹
Aslı TÜRKMENLİ²

Geliş Tarihi: 01.02.2019 / Düzenleme Tarihi: 27.06.2019 / Kabul Tarihi: 22.07.2019

Özet

Bu araştırma yaygın eğitim kurslarına katılan kursiyerlerin resim yapmaya ilişkin algılarını metaforlar yoluyla ortaya çıkarmak amacıyla yapılmıştır. Araştırma Ankara ilinde faaliyet gösteren 7 yaygın eğitim kurslarına katılan 83'ü kadın, 8'i erkek olmak üzere toplam 91 kursiyerle yapılmıştır. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden olgu bilim deseni kullanılmış ve veriler içerik analiz tekniğiyle çözümlenmiştir. Verilerin toplanabilmesi için her bir kursiyere "Resim yapmak benim için.....gibidir" ve "çünkü.....dır" cümlesi yöneltilmiş ve. Resim yapmaya yönelik düşüncelerini yazmaları için kursiyerlere bir form verilmiştir ve kursiyerlerden sadece tek bir metafor üzerinde yoğunlaşarak düşüncelerini yazmaları istenmiştir. Araştırmanın bulgularına göre kursiyerler resim yapmaya ilişkin 90 tane geçerli metafor üretmişlerdir. Kursiyerlerin resim kavramına ilişkin ürettiği 90 metaforun ortak özelliklerine ve açıklamalarına dayalı olarak oluşturulan gruplama sonucunda 8 farklı kategori oluşturulmuştur. Metaforlar bir takım analiz işlemine tabi tutularak değerlendirilmiştir. Yapılan araştırma sonucunda kursiyerlerin resim yapmayı "su, deniz, çocuklarım, bahçe, uzay, bina, hamur, mutfak, huzur, terapi, ölümsüzlük, ilaç, televizyon, ışık, uçmak, yaratmak" gibi kavramlara benzettikleri görülmüştür. Kursiyerlerin resim kavramına yükledikleri anlamların genelde olumlu olduğu sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Metafor, metaforik algı, kurs, resim, yaygın eğitim

Abstract

This research was carried out to reveal perceptions of participants to non-formal training courses on drawing with the help of metaphors. The study was conducted with the trainees participating in 7 non-formal courses in Ankara province. In the study, case study design, one of the qualitative research methods, was used and the data were analyzed by content analysis technique. A total of 91 trainees; 83 females and 8 males, participated in the research. In order to collect the data, each trainee was asked to complete the sentences of "Drawing is like" and "because it is ...". A form was given to the trainees to write their thoughts on drawing and they were asked to write their thoughts concentrating only on a single metaphor. According to the findings of the research, the trainees produced 90 valid metaphors on drawing. The common features and explanations of the participants about 90 different metaphors produced by the trainees on the concept of drawing were gathered in 8 different categories. Metaphors are assessed through a number of analytical processes. As a result, it has been found that the participants identified drawing with "water, sea, my children, garden, space, building, dough, kitchen, peace, therapy, immortality, medicine, television, light, flying and creating". It was concluded that the meanings attributed to the drawing concept by the participants are positive.

Keywords: Metaphor, metaphorical perception, course, drawing, non-formal training

Giriş

Bireylerin; hızla değişen ekonomik ve sosyal toplum yaşantısında kendilerine bir rol edinmek ve varlıklarını gösterebilmek için gençlerin yanı sıra yetişkin bireylerinde eğitime, istihdamına gereksinim duyulmaktadır. Yetişkin bireylerin eğitimi günümüze kadar örgün eğitim dışında faaliyet gösteren çeşitli kavramlarla adlandırılmıştır. Yaygın eğitim, halk eğitimi, yetişkin eğitimi, okul dışı eğitim ve yaşam boyu eğitim gibi kavramlar, bazen aynı bazen de farklı anlamlarda kullanılmış ve tanımlanmıştır (Arslan, 1991). Yaygın eğitim, toplumun ihtiyaçlarını, bireylerin ilgi ve istekleri doğrultusunda çeşitli açılardan ele alarak uygulanan ve farklı kurumlar aracılığıyla etkin hale getirerek topluma belirli programlar çerçevesinde sunulan eğitim aktiviteleridir. Bu bağlamda sunulan eğitimden tüm bireyler isteyerek hayatı boyunca yararlanmaktadır.

Yaygın eğitim, nüfusun bazı kesimlerine belirli bir eğitsel yaklaşımdan ziyade, toplumda yaşayan her bireyin ihtiyaçları doğrultusunda yaşam boyu öğrenimini içerir (Simpson, 1974).

¹ Doç. Dr., Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, Ankara, Türkiye.
E-posta: sevilfil@gmail.com ORCID ID: 0000-0002-4955 4405

² Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara, Türkiye
E-posta: turkmenliasi@gmail.com ORCID ID: 0000-0001-16333-7127

Avrupa Birliği Komisyonunun, hazırladığı yaşam boyu öğrenmeye ilişkin kararı "Making a European area of lifelong learning a reality", Kasım 2001'de kabul edilmiştir. Örgün eğitim öncesinden başlayarak yaşam boyunca devam eden ve bu süreçte yayılarak öğrenmenin önemine dikkat çeken bu karar; hayat boyu öğrenmenin örgün, yaygın ve formal olmayan eğitim ("formal", "nonformal" ve "informal" öğrenme) uygulamalarını tümüyle kapsamı gerektiğini vurgulamaktadır. Kararda yaşam boyu öğrenme "kişisel, sosyal, vatandaşlıkla ve/veya istihdamla ilgili bir perspektifle, bilgi, beceri ve yeterlikleri geliştirme amacıyla, yaşam boyu üstlenilen öğrenme etkinliği" olarak tanımlanmaktadır (Schild, 2002). Avrupa Yetişkin Eğitimi Terimleri Sözlüğünde yaygın eğitim; bireylerin, kişisel gelişimlerini arttırmak, sosyal ilişkilerini geliştirmek, bilgi ve bilinç düzeylerini yükseltmek, kendi görüş ve anlayışlarını sosyal bir ortamda başka insanların görüş ve düşünceleri ile kıyaslamak, vasıflarını ve kendini ifade edebilme gücünü geliştirmek gibi amaçlarla, herhangi bir zorunluluk olmaksızın gönüllü olarak katıldıkları organize eğitim faaliyetleri olarak tanımlanmaktadır. (EAEA, 1999).

Günümüzde bireylerin daha bilinçli olmaları, özgürce kararlarını uygulamaları, ruhsal ve ekonomik açıdan doyuma ulaşmaları açısından yetişkin eğitimi önemli bir yere sahiptir. Toplumların gelişmişlik düzeyleri bir toplumdaki eğitime bakış açısını yansıtır. Globalleşen ve teknolojik açıdan büyük bir hızla değişen dünyada yetişkin bireylerin eğitime olan ihtiyaç da yadsınmaz bir gerçektir. Çünkü yetişkin bireylerin gelişen teknolojiyle birlikte zamana uyum sağlamaları ve bilgi -becerilerini geliştirmeleri bu bağlamda rollerini etkin bir biçimde yerine getirmeleri gerekmektedir (Celep, 2003). Dünyada her ülkenin kendi eğitim anlayışına, görüşüne ve ihtiyaçlarına göre benimsediği bir eğitim politikası bulunmaktadır. Bu politika uygulanan eğitimden beklenen sonuçlara göre planlanmakta ve uygulanmaktadır. Türkiye'de yaygın eğitimin uygulamalarında hareket noktasını toplumdaki bireylerin ihtiyaçları ve beklentileri oluşturmaktadır. Bu ihtiyaçlar ve beklentiler doğrultusunda yaygın eğitim okul haricinde yetişkinlere onların gönüllü olarak katılacakları programlar halinde sunulmaktadır. (MEB Çıracılık,1994). Türkiye'deki yaygın eğitim uygulamalarına bakıldığında bu uygulamalar kamu kurumları ve sivil toplum kuruluşlarıncaya örgün eğitim programlarının içinde ve dışında gerçekleştirilmektedir. Milli Eğitim Bakanlığı okuma yazma bilmeyen yetişkinlere yönelik okuma yazma kursları, çeşitli sosyal ve kültürel aktiviteler ve meslek edindirme kurslarını halk eğitimi merkezleri aracılığıyla vatandaşlara sunmaktadır. Ayrıca Milli Eğitim Bakanlığının olgunlaşma enstitüleri, pratik kız sanat okulları ile bakanlığın gözetimi ve denetimi altındaki özel öğretim kurumları aracılığıyla da bu faaliyetler yürütülmektedir.

Yaygın eğitim programları, örgün eğitim ile birbirini tamamlayarak, birbirinin her türlü imkânlarından yararlanarak bir bütünlük içinde düzenlenir. Hazırlanan programlarda hangi materyallerin kullanılacağı, ölçme ve değerlendirmenin nasıl yapılacağı belirtilir (MEB yaygın eğitim kurumları yönetmeliği,2006).Yaygın eğitimin ilkeleri açısından "herkese açıklık, ihtiyaca uygunluk, süreklilik, geçerlilik, planlılık, yenilik ve gelişmeye açıklık, gönüllülük, her yerde eğitim, hayat boyu öğrenme, bilimsellik ve bütünlük, iş birliği ve eş güdümlü" önemli görülmektedir (MEB yaygın eğitim kurumları yönetmeliği,2006). Yaygın eğitim programlarının amaçları arasında kursiyerleri, ilgi, istek ve yeteneklerine uygun olarak girişimci, üretken, sosyal bilinç sahibi, yenilikleri ve gelişmeleri izleyen ve kendini buna göre sürekli geliştiren, iyi insan, iyi vatandaş olarak yetiştirmek, istihdam için gerekli bilgi, beceri, tutum ve davranışları kazandırmak, araştıran, geliştiren, değerlendiren, tasarlayan, girişimci ve yaratıcı bireyler olarak yetiştirmek, bir meslek sahibi olup mesleğinde ilerlemek isteyenler ile meslek değiştirmek isteyenlere ilgi, istek ve yeteneklerine uygun meslek edindirmek, kursiyerlerin ilgi ve yetenekleri doğrultusunda ihtiyaç duydukları yeterlilikleri kazanmalarına uygun eğitimleri sağlamak gibi maddeler yer alır (MEB, Yaygın eğitim kurumları yönetmeliği,2006).

Yaygın eğitim programlarında sosyal-kültürel mesleki ve teknik, okuma -yazma olmak üzere üç ana bölümde kurslar düzenlenir. Okuma-yazma kursları; zorunlu ilköğretim yaşını aşmış okuma-yazma bilmeyen ve okur-yazar olup ilköğretimini tamamlayamamış vatandaşların okuma-yazma öğrenmelerini, okur-yazar olanların ilköğretimde temel beceri kazanmalarını ve eksik eğitimlerini tamamlamalarını desteklemek amacıyla kurslar düzenlenir. Bu kurslar, okuma-yazma öğrenme ve eksik eğitim tamamlamaya yönelik programlardan oluşur. Meslekî ve teknik kurslar; kişilere meslekî bilgi ve beceri kazandırmak ve onların bu yönlerini geliştirmek, boş zamanlarını değerlendirmek, kendi ihtiyaçlarını karşılamalarını sağlamak amacıyla beceri geliştirme kursları; iş gücü piyasasının ihtiyaç duyduğu nitelikte meslek elemanı yetiştirmeye yönelik meslek kazandırma kurslarıdır. Sosyal ve kültürel kurslar, toplumun kültür seviyesini yükseltmek, kişilere sosyal, kültürel ve sportif nitelikli bilgi ve beceriler kazandırmak, onları bir üst öğrenim sınavlarına hazırlamak, millî kültür değerlerimizi korumak, yaşatmak, yaygınlaştırmak ve yeni nesillere aktarılmasını sağlamak amacıyla düzenlenir. (www.memurlar.net).

Toplumun her kademesinde yaşayan bireylere farklı alanlarda bilgi ve beceri kazandırma amacı güden yaygın eğitimde sanat eğitiminin amacı; halka sanatın varlığını kavratmak, sevdirmek, estetik bakış açısı kazandırmak ve bireyi herhangi bir sanat dalında meslek sahibi olması için yönlendirmektir. 20. yüzyılın başından bu yana sanat eğitimi kavramı genel anlamda, güzel sanatların tüm alanlarını ve biçimlerini içine alan, okul içi ve okul dışı yaratıcı sanatsal gelişimi tanımlamaktadır. Dar anlamda ise okullardaki ilgili bölümlerde bu alana ilişkin olarak verilen dersleri kapsar. Yaygın ve dar anlamında kullanıldığı özellikle belirtilmedikçe sanat eğitimi daha çok "görsel sanatlar alanında verilen eğitim" şeklinde anlaşılmaktadır. Her iki durumda da sanat eğitimi yetişkin eğitiminden çok yetişmekte olanların genel eğitim sürecinde ele alınmaktadır (San, 2003). Sanat eğitiminin toplumsal gerekliliği açısından amacı, sanata, topluma, çevreye, doğaya karşı duyarlı bireyi yetiştirmektir. Sanat eğitimi çağdaş bireylerin yetişmesi açısından önemli bir yere sahiptir. Duyarlı, çağı yakalayan birey, düzenleyen, etrafındaki görsel kirlilikten, zevksizliklerden rahatsız olan, bilinçli, eğitilmiş insandır. Bu doğrultuda sanat eğitimi vermek bir gereklilik arz eder. Toplumumuzda sanat eğitimi veren yaygın eğitim kurumları arasında, halk eğitim merkezleri, belediyelere bağlı kurslar, sanat ve kültür merkezleri, galeriler, dernekler, vakıflar, şirketler, özel kurslar v.b. sayılabilir. Belediyeler de kendilerine verilen yetkiler çerçevesinde özellikle son yıllarda olmak üzere yaygın eğitim alanında önemli faaliyetler yürütmektedirler. Türkiye'de 1984 yılında Büyükşehir belediyelerinin kurulmaya başlanması ve daha sonraki yıllarda bu belediyelerin sayısının artmasıyla birlikte yerel

yönetimler yaygın eğitim hizmetlerinin geliştirilmesinde ve vatandaşlara ulaştırılmasında önemli bir paya sahip olmaya başlamışlardır. Büyükşehir belediyelerinin organizasyon yapısı içerisinde Eğitim ve Kültür Daire Başkanlıkları ve bunlara bağlı alt birimler oluşturulmaya başlanmıştır. Bazı Büyükşehir belediyeleri yaygın eğitim alanında kapsamlı ve sürekli organizasyonlar düzenleyerek, Türkiye'nin her ilçesinde uygulamaları kısa zaman içerisinde gerçekleştirmişlerdir. Bu durum, eğitimin; özellikle de yaygın eğitimin başarısında yerleşmenin ne derece önemli olduğunu ortaya koymaktadır (Duman, 2000). Bu kurumlardaki sanat eğitimi tamamen uygulamaya yönelik olup hobi amaçlı olarak tercih edilmektedir. Örgün ve yaygın eğitim kurumlarında uygulanan görsel sanatlar eğitiminin boyutları bu anlamda birbirinden çok farklıdır (Erbay,1997).

Yaygın eğitim kurs programlarında resim eğitiminde bireylerin desen, perspektif, renklendirme alanlarında yeterlilik seviyesine ulaşmaları, resim sanat alanındaki temel bilgi ve becerileri kazanmaları, resim sanat alanının gerektirdiği temel yeterliklere sahip olmaları, geometrik form ve renklendirme çalışmaları yapabilmeleri, portre çalışması yapabilmeleri vb. Kazanımlar amaçlanmaktadır. Kurslarda, resim programının dışında "makine nakışı, el nakışı, sim sırma, iğne oyası, şiş dantel, tel kırma, dantel anglez, giyim, mefruşat, patchwork, trikotaj, yorganlama, ahşap boyama, kumaş boyama, ipek pentur, tezhip-hat, minyatür, ebru, çini, seramik, mozaik, rölyef, ahşap rölyef, taş bebek, takı tasarımı, gümüş işlemeciliği, turistik el sanatları, ev ekonomisi-yemek, kilim, el örgücülüğü" olmak üzere birçok program bulunmaktadır. Ayrıca kurslarda; yabancı dil kursları, fotoğrafçılık, spor, mefruşat, takı tasarımı, İşaret dili, okuma-yazma, bilişim teknolojileri, kişisel gelişim ve eğitim, seramik ve cam, güzellik ve saç bakımı, halkla ilişkiler, muhasebe, engelli ve yaşlı hizmetleri, müzik eğitim ve gösteri sanatları gibi branşlarda yer almaktadır.

1.1. Metafor

Geçmişten günümüze birçok alanda kullanılmış ve kullanılmakta olan metaforlar, dilin anlatmak istediğini kolaylaştırıcı bir vazifeyi her zaman üstlenmiştir. Hakkında, çeşitli medeniyetlerin literatüründe farklı tanımlamalar yapılmasını bir yana bırakacak olursak metaforlar, insanlar arasında anlaşılır ve zengin iletişimin bir unsuru olarak nitelendirilmektedir. (Kılcan,2017). Metafor kavramı, en basit yapı taşı olan mecazla başlayıp, kişileştirme, istiare, değişmece, benzetme, eğretilme ... vb. kadar çok geniş bir anlama sahiptir. Metafor kelimesi esas olarak Grekçe'de "metaherein" kelimesinden gelmektedir. Taşımak, transfer, aktarım gibi anlamlar taşımaktadır. Metafor kelimesi etimolojik olarak birleşik kelime (meta+ phora) olarak izah edilen "metaphora"ya dayanır. "Meta", "öte" anlamında gelen, "phora" ise "taşımak" anlamını çağrıştıran Yunanca kökenli kelimelerdir. Latin yazarlar, metafor kavramını "translation" (aktarma, taşıma) veya "smilitudo" (benzetme) olarak kullanmışlardır (Nasalski'den aktaran Tepebaşılı, 2013, s. 16).

Metaforlar hayatın her anında, her yerde sıkça karşımıza çıkmaktadır. Günlük hayatta metafor dilde, düşüncede ve davranışta yaygın olarak kullanılmaktadır. Bireyin düşündüğü ve eylemde bulunduğu terimleri içeren gündelik kavram sistemi, doğası gereği metaforiktir (Lakoff ve Johnson, 2005).

Yapılan çalışmalardan yola çıkılarak metafor kavramı hakkında yapılan tanımlamalardan seçilenler şu şekildedir:

Toplumsal bir olguyu ifade etmek amacıyla metaforların dilsel ulaşım araçları olarak kullanıldığı görülmektedir (Töremen ve Döş,2009). Aynı zamanda Çalışkan'a (2009) göre metafor, söz figürü olmanın ilerisinde bilgiyi kavramada alternatif yorumlar getiren, kimi zaman kendine has bir gerçeklik, bilgi üreten bir mekanizmadır.

Metafor, dilin sembolik amaçlı kullanımına bağlı olarak bir kavram veya durumu başka bir kavramla veya bir durumla kullanılması biçiminde tanımlanabilir (Aydın ve Pehlivan, 2010).

Bir diğer tanımlamada ise metafor kullanımı, genel olarak dünyayı kavrayış anlayışımıza göre bir düşünce biçimi ve bir görme biçimi anlamına gelmektedir (Morgan, 1997).

Bu açıdan bakıldığında metafor, insanların anlatmakta zorlandığı soyut, karışık bir duyguyu, sözcüğü anlamlandırmada veya anlatmada kullanılan güçlü bir araçtır. Şeyihoğlu ve Genç'er'e (2011) göre metaforlar evde, okulda, sokakta, iş hayatımızda kısacası günlük hayatımızın her alanında bireyler tarafından sıklıkla kullanılmaktadır. Metafor, soyut ya da anlaşılması güç olan kavramların tanınan kelimelerle anlatılmasıdır. İki olgu veya kavramı birbiriyle ilişkilendirerek dilsel bir araç olan metafor, bir toplumsal yaşam alanından diğer toplumsal yaşam alanına geçiş ya da karşılaştırma yapmak amacıyla değişik fikir veya kavramın birbiriyle ilişkilendirildiği sembolik bir dil yapısı olarak kabul edilmektedir. Metafor ilk kez 1980' de Lakoff ve Johnson'ın "Metafors We Live By" isimli çalışmalarında geliştirilmiştir (Döş, 2010).

Metaforla anlatmak, farklı disiplinler arası bir ilişki içinde de kendini göstermektedir. Her ne kadar metafor ilk olarak edebiyatta şiir sanatında ortaya çıkmış olsa da psikolojiden eğitim bilimlerine, felsefeden bilime ve görsel sanatlara kadar birçok alanda kullanılmıştır.

Birbirine zıt anlamları, farklı nitelermeleri ve kavramları kaynaştırma becerisi olan metaforlar, zihinde sanatın ifadesini ve kalıcılığını perçinlemektedir. Sanatsal anlatımda metaforik anlatım çeşitli figürleri algılama sürecine dahil ederek, sezgisel bir anlamlandırma sürecini de içinde barındırır.

Metafor bir nesneyi bir konuyu başka bir şey olarak görmeye yardımcı bir araçtır. Görünürde birbiriyle bağlantısı yokmuş gibi duran kavramlar üzerinde yoğunlaşmaya ve o konunun, o nesnenin algılanmasını sağlayan dili zenginleştirmeye yarayan davetiyedir. Kendi öznel bağlamlarından çıkıp daha geniş anlamlar üreten düşünce sistemleri arasında anlamın yeni bir bağlamda üretildiği bir etkileşime davettir (Lissack,1999:3). Edebiyatta olduğu kadar görsel sanatlarda da kullanılan metaforların; gerçekliğin algılanmasında geliştirilen modellere katkısı, sezginin doğasındaki rolü ve sanatsal imgelemi canlandırmadaki işlevi de dikkat çekmektedir. Sanatçının olduğu kadar izleyicinin de sezgileri ölçüsünde değer kazanan metaforlar, sözün bittiği yerde göstererek varlığını ortaya koyar. Metafor sadece bir sözcükler dizini değil aynı zamanda bir kültürel ve toplumsal düşüncedir. Metafor yoluyla oluşturulacak yan anlamlarda bir kısıtlama yapılamayacağı gibi metaforik anlatımın etkisi de kişide farklı çağrışımlar yapabilir. Metaforlar bir konuyu doğrudan söylemek yerine yeni bir bakış açısı yaratarak karşıdaki izleyiciyi hayal kurmaya yönlendirir (Boynukalın,2014).

Metafor kelimesinin ülkemizde son zamanlarda bir çok araştırmacı tarafından kullanıldığı ve bunun üzerine araştırmalar yapıldığı bir çok alanda kullanılmaya başlandığı görüldüğünden bu araştırmacının hem yeni araştırmalara fikir vereceği hem de metafor kavramı ve kullanımı hakkında bilinçlenme düzeyinin artmasına katkı sağlayacağı söylenebilir. Alan yazın incelendiğinde yaygın eğitim kurumlarında resim yapmaya ilişkin kursiyerlerin metaforik algılarına yönelik çalışmalara rastlanmamıştır. Bu doğrultuda araştırma resim yapma kavramının, kursiyerler tarafından nasıl algılandığı ve resim yapma kavramına yükledikleri anlamların sanata bakış açılarının anlaşılması bakımından oldukça önemlidir.

1.2.Amaç

Bu araştırma yaygın eğitim kurslarında resim programına katılan kursiyerlerin resim yapma olgusuna ilişkin düşündükleri metaforları ortaya çıkarma ve bu kavramı kullanma becerilerini görmeye yönelik olarak gerçekleştirilmiştir. Bu genel amaç kapsamında aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır:

1. Kursiyerlerin resim yapma kavramına ilişkin ortaya koydukları metaforlar nelerdir?
2. Kursiyerlerin ortaya koydukları metaforlar ortak özellikleri bakımından hangi kategoriler altında toplanabilir?
- 3- Kursiyerlerin resim kavramına ilişkin metaforların gerekçeli açıklamaları nelerdir?

2.Yöntem

2.1.Araştırma Deseni

Yaygın eğitim kurslarında resim programına katılan kursiyerlerin resim yapmaya ilişkin metaforik algılarını ortaya çıkarmayı amaçlayan bu araştırma nitel araştırma desenlerinden biri olan olgu bilim yaklaşımı çerçevesinde desenlenmiştir. Olgu bilim çalışmalarında genellikle belli bir olguya ilişkin bireysel algıların veya perspektiflerin ortaya çıkarılması ve yorumlanması amaçlanır (Yıldırım & Şimşek, 2005).

Bu bağlamda araştırma sürecinde belirlenen “resim yapma” kavramı üzerine düşünmelerine dayalı metaforik bir uygulama gerçekleştirilmiştir. Olgu bilim yaklaşımı ile kursiyerlerin metaforlar yolu ile belirlenen kavramı nasıl ifade ettikleri sorulmuştur. Metafor çalışmalarında, araştırma konusunun hedef kitlesi olan bireylerle bire bir çalışılır ve elde edilen veriler sınıflandırılarak araştırma konusu ile ilişkilendirilir (Johnson, 2007).

2.2.Çalışma Grubu

Bu araştırma Ankara ilinde ulaşılabilen yedi yaygın eğitim kurumlarında resim programına katılan toplam 91 kursiyerle gerçekleştirilmiştir. Araştırmada yer alan katılımcılar amaçlı örneklem yöntemlerinden kolay ulaşılabılır durum örnekleme yöntemine göre seçilmiştir. Araştırmada yer alan 91 kursiyerin demografik özellikleri Tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1. Araştırmaya Katılan Kursiyerlerin Demografik Özellikleri

Kategori		f	%
Cinsiyet	Kadın	83	91.2
	Erkek	8	8.8
Toplam		91	100
Öğrenim Durumu	İlkokul	7	7.7
	Lise	38	41.7
	Üniversite	46	50.6
Çalışma durumu	Emekli	42	46.1
	Çalışıyor	4	4.4
	Ev hanımı	45	49.4
Toplam		91	100
Yaş Aralığı	20-30	5	5.5
	31-40	12	13.2
	41-50	30	33.0
	51-60	33	36.2
	61-70	8	8.8
	71-80	3	3.3
Toplam		91	100

Tablo 1'de görüldüğü gibi araştırmaya katılan kursiyerlerin 83'ü (%91.2) kadın, 8'i (%8.8) erkek olmak üzere toplam 91 kişidir. Araştırmaya katılan kursiyerlerin 46'sı (%50.6) üniversite, 38'i (%41.7) lise, 7'si (%7.7) ilköğretim mezunu kursiyerlerdir. Emekli 42 (%46.1), ev hanımı 45 (%49.4) ve çalışan 4 (%4.4) kursiyer olduğu görülmektedir. Resim kurslarına katılanların daha çok kadınlar olduğu görülmektedir. Tablo da görüldüğü gibi kursiyerlerin çoğunluğunu üniversite ve lise mezunları oluşturmaktadır.

Tablo incelendiğinde 20-30 yaş aralığında 5 (%5.5) kişi, 31-40 yaş aralığında 12 (%13.2) kişi, 41-50 yaş aralığında 30 (%33) kişi, 51-60 yaş aralığında 33 (%36.2) kişi, 61-70 yaş aralığında 8 (%8.8) kişi, 71-80 yaş aralığında 3 (%3.3) kişi olduğu görülmektedir.

2.3. Verilerin Toplanması

Araştırmaya katılan kursiyerlerin 'resim yapma' kavramına ilişkin düşündükleri metaforları ortaya çıkarmak için, her bir kursiyere "resim yapmak benim için ... gibidir; çünkü ..." cümlesinin yazılı olduğu bir form verilmiştir. Bu formda metaforla ilgili açıklamalara ve örneklere yer verilmiştir. Kursiyerlerden bu ibareyi kullanarak ve sadece bir metafor üzerinde yoğunlaşarak, düşüncelerini samimi olarak yazmaları istenmiştir. Formların doldurulmasına gönüllü olanlar katılmıştır. Kursiyerlerden gönüllü olarak katılanlara formları doldurmaları için 15 dakika süre verilmiştir. Saban (2008)'e göre Metaforun bir araştırma aracı olarak kullanıldığı çalışmalarda "gibi" kavramı genellikle metaforun konusu ile metaforun kaynağı arasındaki bağı daha net bir şekilde çağrıştırmak için kullanılmaktadır. "Çünkü" kavramına da yer verilerek, katılımcıların kendi metaforları için bir gerekçe veya mantıksal dayanak sunmaları istenmiştir (Saban, 2008). Kursiyerler tarafından yazılı olarak yapılan açıklamalar doküman olarak bu araştırmada veri kaynağı olarak kullanılmıştır.

2.4. Verilerin Analizi

Bu araştırmada elde edilen verilerin değerlendirilmesinde nitel araştırma yönteminin yaygın bir tekniği olan "içerik analizi tekniği" kullanılmıştır. İçerik analizi özellikle sosyal bilimlerde kullanılan bir araştırma yöntemi ve bu yöntem uygun olarak kullanılan bir araştırma tekniğidir (Taylan, 2011). İçerik analizinde temel amaç, toplanan verileri açıklayabilecek kavramalara ve ilişkilere ulaşmaktır. Betimsel analizde özetlenen ve yorumlanan veriler, içerik analizinde daha derin bir işleme tabi tutulur ve betimsel yaklaşımla fark edilemeyen kavram ve temalar bu analiz sonucu keşfedilebilir. İçerik analizinde temelde yapılan işlem, birbirine benzeyen verileri belirli kavramlar ve temalar çerçevesinde bir araya getirmek ve bunları okuyucunun anlayabileceği bir biçimde organize ederek yorumlamaktır (Yıldırım ve Şimşek, 2006:27).

Kursiyerlerden elde edilen verilerin çözümlenmesinde Koçbeker ve Saban (2006) çalışmasından da yararlanılarak aşağıdaki aşamalar izlenmiştir.

1- Adlandırma Aşaması: Kursiyerlerin anlamlı metaforlar ve cümleler kurup kuramadıklarına bakılmıştır. Kursiyerlerin üretmiş oldukları metaforlar kavram olarak belirtilmiştir. Örneğin; deniz, özgürlük, terapi v.s...

2- Eleme Aşaması: Bu aşamada daha önceden numaralandırılan kâğıtlar tekrar gözden geçirilmiştir. Geçerli metafor üretmeyen yani metaforunda; kaynak alan, yada anlatmak istediği kavramı hedef almayan ve arasında olması gereken ilişkilendirmeyi içermeyen, 1 kâğıt değerlendirme kapsamından çıkarılmış; diğer 90 geçerli kâğıt değerlendirmeye alınmıştır.

3- Kategori Geliştirme: Bu aşamada, kursiyerler tarafından resim yapma kavramıyla ilgili oluşturulan bütün ifadeler numaralandırılmıştır. Kursiyerlerin ürettikleri metaforlardan ortak özellik taşıyanlar aynı kategori altında değerlendirmeye alınmıştır. İçerik analizi sonucunda kategoriler belirlenmiştir. Kategoriler belirlenirken, aynı tema altında bulunan metaforların anlamlı bir bütün oluşturmasına özen gösterilmiş ve elde edilen tüm metaforların araştırma amacı doğrultusunda bir bütünlük oluşturup oluşturmadığına bakılmıştır. Araştırmaya katılan 91 kursiyer resim yapma kavramına ilişkin toplam 90 tane metafor üretmiştir. Bu bağlamda, metaforlardan bazılarının birden fazla kursiyer tarafından üretildiği görülmüştür. Kursiyerlerin ifadeleri dikkate alınarak belli olan tema ile bağlantı kurularak resim yapma kavramına ilişkin kursiyerler için 8 farklı kavramsal kategori oluşturulmuştur.

4- Geçerlik ve güvenilirliği sağlama aşaması: Araştırmacı tarafından bu süreçte kursiyerlerin sadece kendi düşüncelerini ifade etmeleri için metafor üretmeleri belirtilmiş, yönlendirici herhangi bir örnek vermemeye ve kursiyerleri etkilememeye özen gösterilmiştir. Araştırmanın geçerliliğini sağlamak için doğruluk ve direkt aktarılabilirlik önemli olduğundan, kursiyerlerin oluşturdukları metaforlara ve açıklamalarına doğrudan yer verilmiş ve bu ifadelerden yola çıkarak elde edilen sonuçlar yorumlanmıştır. Ayrıca araştırmanın geçerliliğinin sağlanması için veri analizi süreci de ayrıntılı olarak açıklanmıştır. Araştırmanın kodlayıcılar arası güvenilirliğini sağlamak için kavramsal kategorilere ayrılan metaforlar nitel araştırma konusunda yetkin üç uzmanın görüşüne sunulacak tutarlılık incelemesi yapılmıştır. Uzmanlardan metaforları, bu kavramsal kategoriler ile eşleştirmeleri istenmiştir. Ardından görüş birliği ve görüş ayrılıkları tespit edilerek kodlayıcılar arası güvenilirliği, Miles ve Huberman'ın (1994) önerdiği güvenilirlik formülü $P(\text{Uzlaşma yüzdesi}) = \frac{Na(\text{Görüş Birliği})}{Na(\text{Görüş Birliği}) + Nd(\text{Görüş Ayrılığı})} \times 100$ kullanılarak hesaplanmıştır. Uzmanların ve araştırmacının değerlendirmeleri arasındaki uyumun %96 olduğu tespit edilmiştir. Bu değer, 90 üzerinde olduğu için arzu edilen bir güvenilirliğin sağlanmış olduğu kabul edilmiştir.

5- Oluşturulan Metaforlara Göre Yorumlama Aşaması: Araştırmada belirtilen bu aşamaların uygulanmasından sonra oluşturulan metaforlar, kategoriler ve kursiyerlerin açıklamaları şekil ve tablolar halinde sunulmuştur.

3. Bulgular

Bu bölümde kursiyerlerin resim yapmaya ilişkin olarak üretmiş oldukları metaforlar ve bu metaforlardan oluşturulan kategoriler tablolar halinde verilmiştir. Daha sonra belirlenen kategoriler çerçevesinde araştırmaya katılan kursiyerlerin ürettiği metaforlar, kursiyerlerin ifadelerinden bazı kesitlere yer verilerek değerlendirilmiştir. Şekil 1'de yaygın eğitim

Şekil 2. Resim Yapmaya İlişkin Oluşturulan Kategoriler.

Yaygın eğitim kurslarına katılan kursiyerler resim yapmaya ilişkin çok sayıda metafor üretmişler ve üretilen metaforlardan hareketle ortaya çıkan kategoriler aşağıdaki tablolarda verilmiştir.

3.1. Kursiyerlerin İfadelerine Göre Oluşturulan Özgürlük Kategorisi

Kursiyerleri oluşturdukları metaforlar özgürlük kategorisi altında Tablo 2'de verilmiştir.

Tablo 2. "Özgürlük" kategorisi

Metafor	İfadeler
Uçmak	Özgürlüğünü ilan etmek, bulutlarda uçmak(K3)
Tatil	Tatile çıkmak gibi, orada özgür ve hürüm(K7)
Evim	İstediğim her şeyi yapabilirim, rahat bir ortam(K4)
Hayal	Duygularımı renk ve desenlerle ifade ettiğim hayalim(K2)
Doğa	Doğanın içinde olmanın verdiği rahatlık, özgürlük(K10)
Renk	Renkler gibi içinden geldiğince kuralsız yaşamak(K8)
Hayat	Özgürce hayatın derinliklerine dalmak(K1)
Yemek	Özgürce yemek yeme(K5)

"Özgürlük" kategorisi altında 8 metafor bulunmaktadır. Kursiyerlerin oluşturdukları metaforlar özgürlük kategorisi altında toplanmıştır. Kursiyerler resim yapmayı "uçmak, tatil, evim, hayal, doğa, renk, hayat, yemek" olarak belirttikleri ve "özgürlüğü ilan etmek, bulutlarda uçmak(K3), tatile çıkmak gibi, orada özgür ve hürüm(K7), İstediğim her şeyi yapabilirim, rahat bir ortam(K4), duygularımı renk ve desenlerle ifade ettiğim hayalim(K2), doğanın içinde olmanın verdiği rahatlık, özgürlük(K10), renkler gibi içinden geldiğince kuralsız yaşamak(K8), özgürce hayatın derinliklerine dalmak(K1), özgürce yemek yeme(K5)" şeklinde ifade ettikleri resim yaparken özgürlüğü bu şekilde algıladıkları görülmektedir.

3.2. Kursiyerlerin İfadelerine Göre Oluşturulan "Yaratmak" Kategorisi

Kursiyerleri oluşturdukları metaforlar yaratmak kategorisi altında Tablo 3'de verilmiştir.

Tablo 3. "Yaratmak" kategorisi

Metafor	İfadeler
Bina	Bina yapar gibi yeniden yaratıyorum(K6)
Hamur	Yeniden istediğim şekli veriyorum(K9)
Renk	Zevkime göre istediğim renkleri yeniden yaratıyorum(K12)
Işık	İç aydınlığı, mucize gibi yeniden yaratılıyor(K20)
Ruh	Ruhumun ortaya yeni bir şeyler çıkartması(K33)
Obje	Somut bir objeye hayat vermek, yeniden yaratmak(K45)
Ufuk	Yeni şeyler yaratmak ufkumu açmak (K28)
Mutfak	Hazırlığı meşakkatli ama ortaya çıkan eser harika(K55)
Ölümsüzlük	İnsanın kendi üretmiş olduğu şey sonsuza kadar yaşayacak(K14)
Eser	Yeni bir şeyler yapmak. Yaratmak, eser ortaya koymak(K13)

"Yaratmak" kategorisi altında 10 metafor bulunmaktadır. Kursiyerlerin oluşturdukları metaforlar yaratmak kategorisi altında toplanmıştır. Kursiyerler resim yapmayı "*bina yapar gibi yeniden yaratıyorum(K6)* , *yeniden istediğim şekli veriyorum(K9)*, *zevkime göre istediğim renkleri yeniden yaratıyorum(K12)*, *iç aydınlığı, mucize gibi yeniden yaratılıyor(K20)*, *ruhumun ortaya yeni bir şeyler çıkartması(K33)*, *somut bir objeye hayat vermek, yeniden yaratmak(kK5)*, *yeni şeyler yaratmak ufkumu açmak (K28)*, *hazırlığı meşakkatli ama ortaya çıkan eser harika(K55)*, *insanın kendi üretmiş olduğu şey sonsuza kadar yaşayacak(K14)*, *yeni bir şeyler yapmak. yaratmak ,eser ortaya koymak(K13)* şeklinde ifade ettikleri resim yaparken yaratmayı bu şekilde algıladıkları görülmektedir.

3.3. Kursiyerlerin İfadelerine Göre Oluşturulan "Sonsuzluk "Kategorisi

Kursiyerleri oluşturdukları metaforlar sonsuzluk kategorisi altında Tablo 4'de verilmiştir.

Tablo 4. "Sonsuzluk "kategorisi

Metafor	İfadeler
Deniz	Uçsuz bucaksız derinlere dalıp her şeyi unutmak(K30)
Hobi	Eğlenirken sonsuz mutluluk her şeyi unuttuğum tek yer(K21)
Mavi renk	Masmavi deniz kenarında dolaşmak sonsuzluğa bakmak(K23)
Derinlik	Denizin altı gibi büyüleniyorum(K37)
Deniz	Uçsuz bucaksız sonsuz(K42)
Tatil	Beynim dinleniyor, başka bir evrendeyim, bulutların üstündeyim(K56)
Dünya	Dünyayı seviyorum sevgim düşüncelerim gibi sonsuzdur(K29)
Çiçek	Çiçeklerin sonu yoktur yeniden açarlar(K52)
Özgürlük	Hayal ettiğim şeylerin içine giriyorum, sonsuzluk(K15)
Uzay	Uçsuz bucaksız bir boşlukta olmak (K80)
Hayat	Hayatın güzelliklerine dalmak, oradan çıkmamak(K75)
Evren	Sonsuz bir hayatın gizemi(K31)

"Sonsuzluk" kategorisi altında 12 metafor bulunmaktadır. Kursiyerlerin oluşturdukları metaforlar yaratmak kategorisi altında toplanmıştır.Kursiyerler resim yapmayı "*uçsuz bucaksız derinlere dalıp her şeyi unutmak (K30)*, *eğlenirken sonsuz mutluluk her şeyi unuttuğum tek yer(K21)*, *masmavi deniz kenarında dolaşmak sonsuzluğa bakmak(K23)*, *denizin altı gibi büyüleniyorum(K37)*, *beynim dinleniyor,başka bir evrendeyim,bulutların üstündeyim(K56)*, *dünyayı seviyorum sevgim düşüncelerim gibi sonsuzdur(K29)*, *çiçeklerin sonu yoktur yeniden açarlar (K52)*, *hayal ettiğim şeylerin içine giriyorum,sonsuzluk (K15)*, *uçsuz bucaksız bir boşlukta olmak(K80)*, *hayatın güzelliklerine dalmak,oradan çıkmamak(K75)*, *sonsuz bir hayatın gizemi(K31)* şeklinde ifade ettikleri resim yaparken sonsuzluğu bu şekilde algıladıkları görülmektedir.

3.4. Kursiyerlerin İfadelerine Göre Oluşturulan "Terapi Görmek" Kategorisi

Kursiyerleri oluşturdukları metaforlar terapi görmek kategorisi altında Tablo 5'de verilmiştir.

Tablo 5. "Terapi görmek" kategorisi

Metafor adı	İfadeler
Eğlence	Stres atıyorum ,hayata bakışımı değiştiriyor(K81)
Vazgeçilmez	Kafamı dinlendirmenin en güzel yolu(K90)
Renk	Bana huzur veriyor, rahatlatıyor(K53)
Zevk	İnsanı mutlu eden ,rahatlatan bir olay,iç dünyamı yansıtıyor(K40)
Hayat	Yaparken hissettiğim hayat kadar gerçek(K43)
Güzellik	Başka bir boyuta geçmek orada güzellikleri keşfetmek(K74)
Huzur	Kafayı boşaltmak huzur dolmak(K16)
Su	Yaptıkça doyamıyorum,benliğimin buna ihtiyacı var(K82)
Anahtar	Mutluluğa ,huzura açılan kapı(K54)
Dünya	Negatif hiç bir şey düşünmüyorum,başka dünyada dolaşıyorum(K17)
Üretmek	Yapabildiğimi kanıtladım,kendine güvenmek(K18)
İlaç	Beni çok iyi hissettiren, psikolojime iyi gelen(K69)
Felsefe	Kargaşadan sonra ortaya çıkan eser, benim diyebilmek (K41)
Mutluluk	Zevk alarak yapıyorum,iyi geliyor(K44)
Rahatlama	Huzurlu bir ortam(K19)
Duygu	Güzel şeyler yapmak ,yararlı hissetmek(K83)
Şarj	Yeniden dolmak(K34)

"Terapi görmek "kategorisi altında 17 metafor bulunmaktadır. .Kursiyerlerin oluşturdukları metaforlar terapi görmek kategorisi altında toplanmıştır.Resim yapmanın kursiyerleri terapi görmek gibi rahatlatığı görülmektedir. Kursiyerler resim yapmayı "*stres atıyorum ,hayata bakışımı değiştiriyor(K81) ,kafamı dinlendirmenin en güzel yolu(K90) ,bana huzur veriyor, rahatlatıyor(K53) , insanı mutlu eden ,rahatlatan bir olay,iç dünyamı yansıtıyor(K40) ,yaparken hissettiğim hayat kadar gerçek(K43) ,başka bir boyuta geçmek orada güzellikleri keşfetmek(K74) , kafayı boşaltmak huzur dolmak(K16) , yaptıkça doyamıyorum,benliğimin buna ihtiyacı var(K82), mutluluğa ,huzura açılan kapı(K54), negatif hiç bir şey düşünmüyorum,başka dünyada dolaşıyorum(K17) , yapabildiğimi kanıtladım,kendine güvenmek(K18), beni çok iyi hissettiren, psikolojime iyi gelen(K69), kargaşadan sonra ortaya çıkan eser, benim diyebilmek (K41), zevk alarak yapıyorum,iyi geliyor(K44) ,huzurlu bir ortam(K19) ,huzurlu bir ortam(K19), güzel şeyler yapmak ,yararlı hissetmek (K83), yeniden dolmak(K34)* şeklinde ifade ettikleri resim yaparken terapi görüyormuş gibi algıladıkları görülmektedir.

3.5. Kursiyerlerin İfadelerine Göre Oluşturulan "Renklerle Buluşmak" Kategorisi

Kursiyerleri oluşturdukları metaforlar renklerle buluşmak kategorisi altında Tablo 6'da verilmiştir.

Tablo 6. "Renklerle buluşmak" kategorisi

Metafor adı	İfadeler
Huzur	Renklerin dünyasında kaybolmak(K22)
Bahçe	Renk renk güzellikler ,çiçekler(K35)
Televizyon	İçerisinde her şey var ,tüm dünya bulunuyor,her şey rengarenk(K47)
Çiçekler	Her şey renkli,sanki kokusunu hissediyorum(K85)
İç dünyam	Ruhumun renklerini tuvale döküyorum(K72)
Dünya	Tüm renkleri ,güzellikleri aktarmak(K60)
Hayal	Renklerin birleşmesi(K68)
Gökkuşağı	İçinde her renk var,mutluluk veriyor(K57)
Doğa	Doğada renklerle buluşmak,kendimle baş başa olmak(K11)

Tablo 6. renklerle buluşmak kategorisi altında 9 metafor bulunmaktadır.Kursiyerlerin oluşturdukları metaforlar renklerle buluşmak kategorisi altında toplanmıştır. Renklerin verdiği coşkuyu ,mutluluğu ifade ettikleri görülmektedir. Kursiyerler resim yapmayı "*renklerin dünyasında kaybolmak(K22) , renk renk güzellikler ,çiçekler(K35), içerisinde her şey var ,tüm dünya bulunuyor,her şey rengarenk(K47) , her şey renkli,sanki kokusunu hissediyorum(K85) , ruhumun renklerini tuvale döküyorum(K72) , tüm renkleri ,güzellikleri aktarmak(K60) , renklerin birleşmesi(K68) , içinde her renk var,mutluluk veriyor(K57) , doğada renklerle buluşmak,kendimle baş başa olmak "(K11) şeklinde resim yaparken renklerin onlarda yarattığı duyguyu ifade ettikleri görülmektedir.*

3.6. Kursiyerlerin İfadelerine Göre Oluşturulan "Huzur Bulmak" Kategorisi

Kursiyerleri oluşturdukları metaforlar huzur bulmak kategorisi altında Tablo 7'de verilmiştir.

Tablo 7. "Huzur bulmak" kategorisi

Metafor adı	İfadeler
Ruh	Temizlenmek ,dinlenmek beyni ,ruhu huzura kavuşturmak(K32)
Hayat	Her duyguyu resim yaparken bulduğum tek yer(K50)
Zevk	Bana huzur veriyor,başka bir dünya ,hoşuma gidiyor(K51)
İlaç	Bedenen ve ruhen iyileşiyorum ,huzur veren bir dost(K84)
Hayal	İnsanın içinde olan iyilik,güzellik,hoş düşüncelerin yansıması(K46)
Tabiat	İnsana ,hayvana evrene bakmayı öğretti,her şeyi seviyorum(K78)
Mutluluk	Duygularımın dili(K61)
Yaşamak	Deşarj olmak, en güzel uğraşım(K73)
Dinlenmek	Huzurlu hayat(K24)
Hobi	Rahatlamak ,eğlenmek(K62)
Rüya	Korku idi şimdi zevk,rahatlama,huzur(K48)
Duygu	Gerçek hayatta yaşamadığım duygular,ruhumu okşuyor(K86)

Tablo 7. huzur bulmak kategorisi altında 12 metafor bulunmaktadır. Kursiyerlerin oluşturduğu metaforlar huzur bulmak kategorisi altında toplanmıştır. Resim yaparken beden en ve ruhen huzur buldukları görülmektedir. Kursiyerler resim yapmayı" *temizlenmek ,dinlenmek beyni ,ruhu huzura kavuşturmak (K32), her duyguyu resim yaparken bulduğum tek yer(K50) bana huzur veriyor,başka bir dünya ,hoşuma gidiyor (K51) , beden en ve ruhen iyileşiyorum,huzur veren bir dost(K84) insanın içinde olan iyilik,güzellik,hoş düşüncelerin yansıması(K46) , insana ,hayvana evrene bakmayı öğretti,her şeyi seviyorum(K78) , duygularımın dili(K61) ,deşarj olmak, en güzel uğraşım(K73) ,huzurlu hayat(K24) ,rahatlamak,eğlenmek (K62) ,korku idi şimdi zevk,rahatlama,huzur(K48) ,gerçek hayatta yaşamadığım duygular ,ruhumu okşuyor(K86)*şeklinde belirttikleri görülmektedir.

3.7. Kursiyerlerin İfadelerine Göre Oluşturulan "Yaşamak" Kategorisi

Kursiyerleri oluşturdukları metaforlar yaşamak kategorisi altında Tablo 8'de verilmiştir.

Tablo 8. "Yaşamak" kategorisi

Metafor adı	İfadeler
Mutluluk	Resim yaparken yaşamımdaki tüm olumsuzlukları siliyorum(K63)
Dans	Sonsuz yaşam ,hayallerin gerçekleşmesi,yaşamanın ritmi(K70)
Evladım	Çocuğuma baktığım anda hissettiğim yaşam sevinci(K25)
Sanat	Hayatımın bir parçası(K36)
Düş	Hem gerçek hem değil(K58)
Hayat	Derinliklere dalmak,değişiklik,yaşadığını hissetmek(K38)
Hobi	Çocuklarımla olmak,onlarla yaşamak(K26)
Dünya	Aradığınız her şeyi bulabilirsiniz,yaşamdan bir parça(K87)
Özlem	Hayal ettiğimiz bir dünya,yaşamın bir parçası(K39)
Işık	Hayatın karanlıkları yok olmuş,her yer aydınlatılmış(K27)
Varlık	Bütün canlı ve cansızları bir arada görmek(K88)

Tablo 8. yaşamak kategorisi altında 11 metafor bulunmaktadır. Kursiyerlerin oluşturduğu metaforlar yaşamak kategorisi altında toplanmıştır. Resim yapmanın yaşamın bir parçası olarak düşündükleri görülmektedir. Kursiyerler resim yapmayı "*resim yaparken yaşamımdaki tüm olumsuzlukları siliyorum(K63) ,sonsuz yaşam ,hayallerin gerçekleşmesi,yaşamanın ritmi(K70) ,çocuğuma baktığım anda hissettiğim yaşam sevinci(K25) ,hayatımın bir parçası(K36) ,hem gerçek hem değil (K58) ,derinliklere dalmak,değişiklik,yaşadığını hissetmek(K38) ,çocuklarımla olmak,onlarla yaşamak(K26) ,aradığınız her şeyi bulabilirsiniz,yaşamdan bir parça(K87) ,hayal ettiğimiz bir dünya,yaşamın bir parçası(K39) ,hayatın karanlıkları yok olmuş,her yer aydınlatılmış(K27) ,bütün canlı ve cansızları bir arada görmek(K88)* şeklinde ifade ettikleri görülmektedir.

3.8. Kursiyerlerin İfadelerine Göre Oluşturulan "Eğlenmek" Kategorisi

Kursiyerleri oluşturdukları metaforlar eğlenmek kategorisi altında Tablo 9'da verilmiştir.

Tablo 9. "Eğlenmek" kategorisi

Metafor adı	İfadeler
Zevk	Resim yaparken kendimi kaybediyorum(K71)
Güzel	Çok güzel. eğlenceli bir şeydir(K49)
Hayal	Karşılığı düşlerimde,çok hoş (K89)
Hobi	Zamanı eğlenerek değerlendirmek(K64)
Dünya	Dünyada yaşamaktan zevk alıyorum(K76)
Mutluluk	Rahatlatıcı, yaşamak istediğim eğlenceli bir ortam(K59)
Şeker	Tadı damağımda kalıyor,çok eğleniyorum(K65)
Zaman	Neşeyle akıp gider(K79)
Beceri	Yeteneğimi eğlenerek keşfetmek(K67)
Oyun	Vakit öldürürken eğlenmek(K77)
Dünyanın rengi	Boş durmayı sevmiyorum ,resim yaparken eğleniyorum(K66)

Tablo 9. "Eğlenmek" kategorisi altında 11 metafor bulunmaktadır. Kursiyerlerin oluşturduğu metaforlar eğlenmek kategorisi altında toplanmıştır. Resim yapmanın eğlenceli tarafını dile getirdikleri görülmektedir. Kursiyerler resim yapmayı "*resim yaparken kendimi kaybediyorum(K71)* ,*çok güzel,eğlenceli bir şeydir(K49)* ,*karşılığı düşlerimde,çok hoş (K89)* ,*zamanı eğlenerek değerlendirmek(K64)* ,*dünyada yaşamaktan zevk alıyorum(K76)* ,*rahatlatıcı, yaşamak istediğim eğlenceli bir ortam(K59)* *tadı damağımda kalıyor,çok eğleniyorum(K65)* ,*neşeyle akıp gider(K79)* ,*yeteneğimi eğlenerek keşfetmek(K67)* ,*vakit öldürürken eğlenmek(K77)* ,*boş durmayı sevmiyorum ,resim yaparken eğleniyorum(K66)* şeklinde belirttikleri görülmektedir.

Sonuç ve Tartışma

Bu araştırma da yaygın eğitim kurslarına katılan kursiyerler, resim yapmaya ilişkin algılarını metaforlar aracılığıyla ifade etmişlerdir. Metaforlar insanların herhangi bir olay, olgu ya da kavrama yönelik olarak ortaya koydukları benzetmelerdir. Geliştirilen metaforların çoğu "resim yapma" kavramıyla ilişkilidir. Araştırmada kursiyerlerin üretmiş oldukları metaforlar sanatın bir dalı ile uğraşmanın verdiği mutluluğu yansıtmaktadır. Toplam 91 kursiyer tarafından 90 geçerli metafor üretilmiştir. Kursiyerlerin önemli bir kısmı resim yapmayı 'yaratmak, sonsuzluk, özgürlük, eğlence huzur ve terapi' olarak algılamaktadır. Araştırma sonucunda ortaya çıkan kategoriler incelendiğinde, üretilen metaforların çoğunluğunun olumlu metaforlar olduğu görülmektedir. Kursiyerler resim yapmayı sadece boş vakitlerini değerlendirmenin ötesinde bir yere koymuşlardır. Resim yapmak, kişiyi estetik ve ruhsal açıdan doyuma ulaşmasını sağlayarak, bireyi eğlendirerek onun farklı alanlara yönelmesini ve yaşamına renk katarak anlamlandırmasına yardımcı olur. Bu anlamda sanatın, insanların ruhlarını hayatın keşmekeşinden çıkarıp, gerçek hayattan daha farklı olan ve hedeflenen bir yaşantı ya doğru götürdüğü söylenebilir. Alan yazında metafor yolu ile görüş belirlemeye ilişkin araştırmalarda da benzer şekilde metaforların kişisel algıları ortaya çıkarmada güçlü birer araç olduğuna ilişkin bulgulara ulaşılmıştır (Yılmaz ve diğ., 2013; Ünal & Ünal, 2010; Kabadayı, 2008; Cerit, 2006; Çelikten, 2006; Ocak & Gündüz, 2006; Saban, 2006; Saban ve diğ., 2006; Saban, 2004).Metaforlar yolu ile veri elde etmeye ilişkin çalışmalar incelendiğinde öğretmen, okul, öğrenci, okul yönetimi, eğitim, öğretmenlik mesleği, öğrenci-öğretmen-veli etkileşimi odaklı çalışmalar yoğunluklu olarak dikkati çeker (Cerit, 2008; Cerit, 2006; Kabadayı, 2006; Saban, 2006; Saban ve diğ., 2006; Saban, 2004). Semerci 'nin (2007) deyimlerle metaforun kullanılmadığı disiplin neredeyse yok gibidir. Ancak resim yapma kavramıyla ilgili çalışmaya rastlanmamıştır. Araştırma bu yönüyle ileride yapılacak çalışmalara fikir verme açısından önem taşımaktadır.

Aslan ve Kayacı (2015) "insanoğlu var olduğu ilk günden beri sanatı içsel yaşantılarını ifade etmenin bir yolu olarak kullanmıştır. Bu nedenle sanat ve yaratıcılık bireyin kendini anlatma çabası olarak önemli yer tutmaktadır. Psikoloji kuramları da bireyin kendini ifade etmesinde ve kabul etmesinde sanatın önemini fark etmiş ve bu konularda çalışmıştır. Sanat terapisi; her yaşta bireylerin zihinsel, fiziksel ve duygusal varlıklarını iyileştirmek ve geliştirmek amacıyla sanat yapmanın yaratıcı sürecini kullanan bir alandır" şeklinde açıklayarak sanatın psikolojik rolünü ifade etmişlerdir.

Sanat insanlara yaşamları için yeni bir perspektifler sunar. Pek çok insan sanatsal aktivitelere katılmaktan hoşlanmaktadır. Genellikle, sanat alanları dışında farklı iş kollarında yoğun olarak çalışan ve dinlenmeye çok az vakti olan kişiler, kendilerine rahatlatıcı yollar bulmayı tercih etmektedirler. Bu yollardan birisi de sanattır. Bu kişiler de genellikle resim yapmayı tercih ettikleri tespit edilmiştir. Kendilerine, bu sanat dalını niçin tercih ettikleri sorulduğu zaman, kendilerini mutlu ve rahatlatmış hissettikleri yönünde ifadeler görülmektedir (Özcan,2014).Buda sanatın mutluluk, zevk veren, eğlenceli bir yönü de olduğunu ve de yaşamın bir parçası olarak hayatımızda önemli bir işlevi üstlendiği görülmektedir. Aynı zamanda bir sanat dalıyla uğraşmak insana estetik haz verip, insanı eğlendirerek onun oyalanmasını ve hayat bağlarının güçlenmesini sağlar. Bu açıdan sanatın, insanların ruhlarını yaşamın karanlıklarından kurtarıp, gerçek yaşamdan daha üstün olan ideal bir yaşam için hazırladığı söylenebilir (Mercin ve Alakuş,2007).

Sanat toplumda bireyin sosyal ilişkilerini ayarlamasını, insanlarla işbirliği içerisinde olmasını ve yardımlaşmayı, doğruyu seçme ve kendini ifade edebilmeyi, başladığı bir işi bitirmenin verdiği özgüveni, tüketen değil üreten olmayı sağlayan ve insanın yaratıcılık yönünü keşfetmesini destekleyen, pratik düşünceyi geliştiren, olaylara farklı perspektif den bakmasını sağlayan ve bütün bunları yapabilme gücüne sahip olmasını geliştiren bir olgudur. Bir başka açıdan da resim sanatıyla uğraşmak bireyin el becerisini geliştirmesinin yanı sıra sentez yapmasına da imkan verir. Böylece, bireyin kişisel gelişimi ile sağlanan ivme, üst bir kültür oluşturma çabalarının belki de en gerçek yöntemlerinden biri haline gelmektedir(Aslan,2016).

Sanatla uğraşmak özellikle insanların özgürleşmesi, doğaya hakim olabilmesi, bireylerin ruhsal gereksinimlerinin doyurulması, dengeli, çağdaş, duyarlı bir toplum yaratılması açısından önemlidir (Artut, 2004). Ayrıca sanat, bireylere özgür anlatım olanakları da sağlar. Sanat psikolojisi açısından sanatın bir diğer işlevi ise; gündelik yaşamın

sorunlarından, bizi kuşatan sıradanlıktan özgürleştirerek yaşadığımız hayatı anlamlandırmamızı kolaylaştırmaktır. İnsan yapısı gereği tekdüzelikten, sıradanlıktan sıyrılarak yeni şeyler oluşturmaya, kendi arayışına bir cevap olsun diye ortaya koyduğu ürünlerde kendini dışa vurarak benliğini bulmaya çalışır. Bu ifadeler araştırmamızda ki kursiyerlerin resim yapmaya ilişkin ürettikleri metaforlarla bağdaşmaktadır.

Gürsu(2015) çalışmasında sanatın tedavi edici işlevinden ebru sanatını örnek vererek bahsetmiştir. Osmanlı'da ebru ve benzer sanat dalları darüşşifalarda tedavi aracı olarak kullanıldığı gibi günümüzde de ebru sanatının bedensel ve psikolojik sorunlar ile psikiyatrik hastalıkların tedavisinde kullanıldığını görmekteyiz. Özellikle duygusal küntlük ve benzeri hastalıklardaki çatışmaların çözümlenmesi ve sözle ifade edilemeyen korku ve kaygıların anlatımı için ebru sanatının uygun bir yol olduğu söylenebilir. Kontrol duygusunun bırakılıp, kabullenmenin sağlanması nedeniyle obsesyonlarda; sakinlik, huzur, olumlu düşüncenin yerleşmesi ile depresyon ve öfke bozukluklarında; iletişimi kolaylaştırmasından dolayı iletişim bozukluklarında ve sosyal fobilerde; suyun rahatlatıcı etkisiyle hiperaktivite bozukluğunda; statik olmaması ve sudaki renklerle desenlerin sürekli değişmesinin etkisiyle dikkat dağınıklığı sorununda; ekil, renk ve desenler vasıtasıyla sözel olmayan duygu aktarımı nedeniyle, otizm, stres, kaygı ve panik bozukluklarında; bir şeyler yapabilme becerisini ortaya koyması hasebiyle düşük benlik saygısı sorunlarında ve motivasyon eksikliğinde tedavi edici etkisi olabilmektedir .

Araştırmanın sonucunda sanatın, toplumların ortak hedeflerini gerçekleştirmelerinde, yetişkinlerin ihtiyaçları doğrultusunda gerekli organizasyon olduğu görülmektedir. Sanat destekli çalışmalar ve uygulamalarla sanatın farklı temalarından yararlanan, kendini ifade eden, duygular açısından doyuma ulaşan bir toplum oluşturduğu, kursiyerlerin ifadeleriyle açıkça görülmektedir. Aynı zamanda toplumun temel değerlerini temsil eden yaygın eğitim kurumları toplumun sesi olarak, toplumsal eşitliğe ulaşmada oldukça önemli bir rol teşkil eder. Bu bulgulardan hareketle belli bir düzen içerisinde çalışmalarını sürdüren yaygın eğitim kurumları sanatsal etkinliklerle ve bunların sürekliliğiyle beraber toplumda geçerli bir alt yapı oluşturması ve toplumsal bazlı sosyal yararlar sağlanması bakımından önem teşkil eder.

Toplumdaki tüm bireylere gerek geleneksel el sanatları gerekse de diğer sanat alanlarında gerek halk eğitim merkezlerindeki ya da üniversitelerdeki uzmanlar tarafından gerekse de ilgili kurum ve kuruluşlar tarafından temel eğitimler verilmeli ve bu eğitimler sonunda sertifika alan bireyler çeşitli sanatsal faaliyetlerde görev verilebilir.

Yapılan bu çalışma, metafor tekniği konusunda yapılacak olan başka bir çalışmaya örnek olup kaynak özelliği taşıyabilir. Benzer çalışmaların farklı disiplinlerde, farklı seviyelerde, farklı kişisel özelliklere sahip örneklerde uygulanması önerilebilir.

Kaynakça

- Alakuş,A.,Mercin,L.,(2007). Birey ve Toplum İçin Sanat Eğitiminin Gerekliliği. D.Ü.Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi, 9, 14-20.
- Arslan, M. M. (1991). Türkiye'de yaygın eğitimin yasal çerçevesi ve uygulamaları.(Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Artut, K., (2004). Sanat eğitimi kuramları ve yöntemleri. 3.Baskı, Ankara: Anı Yayıncılık.
- Aslan ,E.,(2016). Üretici bir etkinlik alanı olarak sanat eğitiminin toplumsal gerekliliği. Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi. Ağustos. Cilt:5 Sayı:3
- Aslan, S.ve Kalaycı, Ü.(2015).Psikopatoloji, Yaratıcılık ve Sanat. Türkiye Klinikleri. Article Language: TR. 8(2):77-84.
- Aydın, İ. S., Pehlivan, A. (2010). Türkçe öğretmen adaylarının "öğretmen" ve "öğrenci" kavramlarına ilişkin kullandıkları metaforlar. Turkish Studies, 5(3), 818-842.
- Boynukalın, A.(2014).Sanatsal ifadede görsel metaforlar. Sanatta Yeterlik Tezi. Resim Ana Sanat Dalı, Gazi Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü, Ankara.
- Celep, C. (2003). Halk Eğitimi. Anı Yayıncılık, Ankara.
- Çelikten, M. (2006). Kültür ve öğretmen metaforları. Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 21 (2), 269-283.
- Cerit, Y. (2008). Öğretmen kavramı ile ilgili metaforlara ilişkin öğrenci, öğretmen ve yöneticilerin görüşleri. Türk Eğitim Bilimleri Dergisi, 6(4), 693-712.
- Cerit, Y. (2006). Öğrenci, öğretmen ve yöneticilerin okul kavramıyla ilgili metaforlara ilişkin görüşleri. Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri, 6 (3), 669-699.
- Çalışkan, N. (2009). Metaforların izinde bir yazarın kavramlar dünyasına giriş: Cemil Meriç'in Bu Ülke'sinde kitap metaforları. Dil Araştırmaları, 4(4), 87-100.
- Döş, İ. (2010). Aday Öğretmenlerin Müfettişlik Kavramına İlişkin Metafor Algıları. Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi. 9(3) , 607-629.
- Duman, A. (2000). Yetişkinler Eğitimi. Ankara, Ütopya Yayınevi, 2. Baskı.
- EAEA, (1999) Glossary Of Adult Learning in Europe, Edited by Paolo Federighi, Hamburg: A.E. Monographs EAEA. apl & career planning centers in social services for sentenced women. Türkiye'de Yaygın Eğitim. Iso,2013.
- Erbay, M. (1997). Plastik Sanatlar Eğitiminin Gelişimi. İstanbul: Boğaziçi Üniversitesi Yayınları.
- Gürsu, O.(2015). Sanat ve psikoloji etkilemi: geleneksel türk-islam sanatları merkezli bir okuma denemesi. Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi. Cilt: 8 Sayı: 38.
- International Conference on New Trends in Education and Their Implications 11-13 November, 2010 Antalya-Turkey ISBN: 978 605 364 104.

- Johnson, B. (2007). The paradox of design research: The role of informance, B. Laurel (Ed.), Design Research: Methods and Perspectives. Cambridge, MA: MIT Press. 39–40.
- Kabadayı, A. (2008). Analysing the metaphorical images of Turkish preschool teachers. Teaching Education, 19 (1), 73-87.
- Kılcan, B.(2017).Metafor ve Eğitimde Metaforik Çalışmalar İçin Bir Uygulama Rehberi. Editör: Bahadır Kılcan, Pegem Akademi.
- Lakoff, G. & Johnson, M. (2005). Metaforlar: Hayat, anlam ve dil (Çev. G. Y. Demir). İstanbul: Paradigma.
- Lakoff, G. ve Johnson, M. (2007) Metaforlar: Hayat, Anlam ve Dil (Çev: Gökhan Yavuz Demir) Ankara: Paradigma.
- Lissack, M.R. (05.03.1999). Metaphor And Art., Metaphor Project Hawks T. Metaphor. Methuen, Londra.
- Miles, M. B. ve Huberman, A. M. (1994). Qualitative Data Analysis (2. baskı). Thousand Oaks, CA: SAGE.
- Millî Eğitim Bakanlığı Yaygın Eğitim Kurumları Yönetmeliği, T.C. Resmî Gazete: 14.02.2006,26080, 9 Haziran 2007,sayı:26547.
- MEB. (1990); Çıraklık ve Mesleki-Teknik Eğitim Konseyi Raporu, Ankara, Mesleki ve Teknik Açıköğretim Okulu Matbaası.
- MEB. (1994); Çıraklık ve Yaygın Eğitimde Mevcut Durum ve Gelişmeler, Ankara, Millî Eğitim Bakanlığı Yayınları.
- MEB. (1995); Kalkınma Planlarında Eğitim Politikaları, Ankara, Metargem Yayınları.
- MEB yaygın eğitim kurumları yönetmeliği resmi gazete 14.02.2006/26080
- Morgan, G. (1997). Yönetim ve örgüt teorilerinde metafor. (Çev. G. Bulut,) İstanbul: MESS
- Ocak, G. ve Gündüz, M. (2006). Eğitim fakültesini yeni kazanan öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine giriş dersini almadan önce ve aldıktan sonra öğretmenlik mesleği hakkındaki metaforlarının karşılaştırılması. Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 8 (2), 293-309.
- Özcan, A. (2014). Sanat alanları dışında yoğun tempoda çalışan kişilerin resim aktivitelerine katılımlarının değerlendirilmesi. Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi, Yıl: 2, Sayı: 7, s. 195-201.
- Saban, A. (2004). Giriş düzeyindeki sınıf öğretmeni adaylarının öğretmen kavramına ilişkin ileri sürdükleri metaforlar. Türk Eğitim Bilimleri, 2 (2), 135-155.
- Saban, A., Koçbekar, B. N., & Saban, A. (2006). Öğretmen adaylarının öğretmen kavramına ilişkin algılarının metafor analizi yoluyla incelenmesi. Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri, 6 (2), 461-522.
- Saban, A. (2008). Okula İlişkin Metaforlar. Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi. 55, 459-496.
- San, İ. (2003). Sanat ve Eğitim, Yaratıcılık, Temel Sanat Kuramları ve Sanat Eleştirisi Yaklaşımları (2.basım). Ankara: Ütopya Yayınları.
- Semerci, Ç. (2007). "Program Geliştirme" Kavramına İlişkin Metaforlarla Yeni İlköğretim Programlarına Farklı Bir Bakış. Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi. 31(2), 125- 140.
- Simpson, A. J. (1974) Avrupa' da Yetişkinler Eğitiminin Bugünü ve Yarını, Çev., Cahit Sıdal, Ankara, MEB Mesleki ve Teknik Öğretim Kitapları Etüt ve Programlama Dairesi Yay.Schild H., J., (2002) "The White Paper on Youth and the lifelong learning strategy", Coyote, No:6. apl & career planning centers in social services for sentenced women. Türkiye'de yaygın eğitim. iso,2013.
- Taylan, H.H. (2011).Sosyal Bilimlerde Kullanılan İçerik Analizi ve Söylem Analizinin Karşılaştırılması. Bingöl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 1 (2), 63-76.
- Tepebaşı, F. (2013). Metafor yazıları. Ankara: Çizgi.
- Töremen, F. ve Döş, İ. (2009). İlköğretim öğretmenlerinin müfettişlik kavramına ilişkin metaforik algıları. International Journal of Educational Reform, 13(3), 295-306.
- Türk Dil Kurumu (2012). Büyük Türkçe sözlük.
- Ünal, A. & Ünal, E. (2010). Öğretmen ve öğrencilerin rehber öğretmeni algılamalarına ilişkin bir durum çalışması, Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi, 7(2), 151-164.
- Yıldırım, A. & Şimşek, H. (2005). Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- <https://laankara.com/yenimahalle-belediyesi-yenimek-kurslari/> erişim:30.03.2018
- www.cankaya.bel.tr/.../semtlerde-cankaya-evleri-ve-kurs-programlari.erişim: 30.03.2018
- www.ankara.bel.tr/etkinlikler.erişim: 30.03.2018
- www.markayonetici.com/2009/wordle-ile-kelime-bulut-olusturun/ .erişim:19.5.2018
- <https://www.pegem.net/dosyalar/dokuman/18102017095310metafor.pdf>.erişim: 30.03.2018.

Summary

The aim of this research is to reveal the perceptions of the trainees, participating in the non-formal education courses, about painting with the help of metaphors, by taking the principle of compliance with the needs within the scope of the applications required by the non-formal education. Metaphor technique was used to determine the trainee's view of painting art in the painting course program, which is a part of the art education activities of the non-formal education courses for adults. The research was carried out with the trainees participating in 7 non-formal education courses in Ankara. A total of 91 trainees, 83 female and 8 male, participated in the research. It has been observed in the survey that the vast majority of the trainees in the painting courses are women. The majority of the trainees are university and high school graduates. When the findings are examined, it was observed that most of the trainees are between the ages of 61-70 and 41-50. Besides, it was seen that most of the trainees in the painting courses are retired and followed by housewives and active employees.

In the process of data collection, sentences of "Painting is like for me" and "because" addressed to each student and was asked to fill in the blanks. The trainees were given a form to write their thoughts about painting and they were asked to get them down on paper by concentrating on only one metaphor. According to the findings of the research, the trainees produced 90 valid metaphors on painting.

Phenomenological design, one of qualitative research methods, was used in the study, and the data were analyzed by content analysis technique. 90 different metaphors, produced by the trainees regarding the painting concept, were collected in 8 different categories as a result of separating the groups based on the common features and explanations of these metaphors. Metaphors were evaluated by using a number of analysis processes such as the Naming phase, Elimination Phase, Category Development, Validity and reliability assurance phase, and Interpretation Phase According to the Generated Metaphors. Whether the trainees were able to produce construct meaningful metaphors and sentences was examined. The metaphors produced by the trainees are defined as concepts. For instance sea, freedom, therapy etc.. The papers previously marked by the trainees were re-examined and the elimination phase was applied. One paper that did not produce a valid metaphor, in other words, does not contain source area, target area or the required relationship elements from source area to target area was excluded from the scope of study, and the other 90 validated papers were taken into consideration. The metaphors, which shared common features, produced by the trainees are grouped under the same category. The categories were determined as the result of content analysis. When determining categories, attention was paid to ensure that the metaphors included under the same theme constituted a meaningful whole, and it was examined whether all the metaphors obtained constitute an integral part in line with the research objective. In this context, it has been seen that some metaphors are generated by more than one trainee. 8 different conceptual categories were created for the trainees on the concept of painting when they were associated with a particular theme, taking into account the statements of the trainees. Since credibility and transmissibility are significant to ensure the validity of the research, the metaphors and explanations created by the participants were directly included and the results were interpreted based on these views. Furthermore, the data analysis process is explained in detail in order to ensure the validity of the research. In order to ensure the reliability of the research among encoders; metaphors, that are divided into conceptual categories, were presented to the opinion of three competent experts on qualitative research and a consistency study was conducted. The metaphors, categories and trainees' explanations created after the realization of these stages mentioned in the research presented in figures and tables.

As a result of the research, it has been seen that the trainees resembled painting to concepts such as "water, sea, children, garden, space, building, dough, kitchen, peace, therapy, immortality, medicine, television, light, flying, creating." It has been seen that the trainees have the feeling of "declaring their freedom, giving life to a tangible object, creating new things, getting lost and cleaning up in the world of colors ,relaxing, bringing peace to the mind and spirit", as they are painting. In addition to this, the trainees expressed painting as "to dive into immense depth and forget everything, the mystery of an eternal life, the door opens to happiness and peace, self-confidence, to do good things, to feel herself as useful". It is observed that they consider painting as a part of life and when they express it, they perceive painting as "eternal life, the realization of dreams, the rhythm of living, both real and not real, dive into the depth, change, feeling of living, a piece of life, seeing all living and non-living together".

It is seen that the joyful side of the painting is perceived as "an entertaining and relaxing environment where they want to live, and enjoying their time". The trainees regarded indispensable to be interested in painting owing to the fact that it helps them in "setting up social relations, cooperating and helping, enjoying the pleasure of starting and accomplishing a work, being productive".

When the resulting categories are examined, the majority of the generated metaphors are positive metaphors. When we look at the findings of the research, the trainees put painting in a place beyond just evaluating their spare time. It is observed that painting relieves their souls by giving them aesthetic pleasure and entertaining. In this regard, it can be said that art has prepared people's souls for an ideal life that is superior to real life and saves them from the darkness of life.

As a result of the research, based on the fact that the needs and wishes of society is the starting point of the application of non-formal education, it is observed that those who attend the non-formal education courses are different from each other in age, gender, educational level, learning desire and many features, moreover they have

reached an artistic satisfaction by engaging in the painting art.

The trainees, who participated in the non-formal education programs, described painting, a branch of art, by metaphor as a method of expression. Metaphors served as a bridge by providing the link between the word and the image in expressing the feelings of the trainees. The study has indicated that metaphors have been seen as a powerful tool for the trainees in revealing their personal perceptions of the concept of painting. It is evident by the expressions of the trainees that the thoughts stated through metaphors provide efficiency by gaining new observations and analyzing themselves continuously, in addition, thanks to works and practices supported by art, a society that is benefiting from different themes of art, expressing itself and reaching the point of emotional saturation has been formed. At the same time, non-formal education institutions, which represent the core values of society, play an important role in achieving social equality as the voice of society. Based on these findings, it is seen that non-formal education institutions, with their artistic activities and their continuity, are important in terms of creating a valid infrastructure in society and providing social benefits.
